

Розділ 9. Інноваційна діяльність

УДК 35.078:681.518 (477)

DOI: 10.31732/2663-2209-2020-57-164-172

МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ СТРАТЕГІЧНИХ ПРІОРИТЕТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Каліна І.І.

к.е.н., доцент, професор кафедри реклами та зв'язків з громадськістю, Вищий навчальний заклад «Інститут дизайну, архітектури та журналістики», м.Київ, вул. Фрометівська 2, 03039, Україна, тел.:(044)-496-97-60, e-mail: kalinargz@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5662-6967>

METHODOLOGICAL FUNDAMENTALS OF DIGITALIZATION DEVELOPMENT IN THE CONTEXT OF STRATEGIC PRIORITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Kalina I.

PhD (Economics), associate professor, professor of advertising and public relations department, Institution of higher education « Institute of Design, Architecture and Journalism», Kyiv, st. Frometivska 2, 03039, Ukraine, tel.:(044) -496-97-60, e-mail: kalinargz@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5662-6967>

Анотація. В статті досліджено теоретико- методологічні основи стратегічного бачення розвитку цифровізації як обґрунтоване прогнозування економічного, інвестиційного, структурно-організаційного, соціального й іншого стану, тенденцій розвитку, що характеризуються динамікою змін основних результативних, витратних показників, рівнів ефективності ресурсоспоживання, розмірів належних їй сегментів товарного ринку й ринку соціальних послуг, а також пріоритетних або лідерських місць з-поміж учасників ринку. Розкрито етапи комплексного забезпечення розвитку цифровізації. Початковим етапом комплексного забезпечення розвитку цифровізації, її окремих елементів має бути формування стратегічного бачення розвитку цифрової інфраструктури як експертного, закономірно-вербального способу визначення перспективи його соціально-економічного розвитку і трансформації під впливом факторів зовнішнього й внутрішнього середовищ. Стратегічне бачення розвитку цифровізації має формулюватися й обґрунтовуватися кваліфікованою експертною групою керівників (менеджерів) у процесі формування й обґрунтування цільових настанов стратегічного плану. При цьому стратегічне бачення має в закономірно-вербальній формі визначати склад і спрямованість функціонування, основні види якісних характеристик, що забезпечують нормальні умови для виробничої діяльності й обігу товарів, життєдіяльності соціуму і його індивідів, для розвитку окремих об'єктів і їх сукупності в складі цифрової інфраструктури, досягнення економічних і соціальних орієнтирів розвитку в стратегічному періоді часу. При цьому важливо підкреслити, що брак стратегічного бачення розвитку цифровізації, її елементів у виробничій і соціальній сферах забезпечує об'єктивне, з високою мірою обґрунтованості визначення суб'єктами господарювання національного господарства своїх результативних економічних і соціальних меж оптимальної розмірності.

Ключові слова: цифрова інфраструктура, стратегічне бачення, закономірно-вербального формулювання, стратегія, розвиток.

Формули: 0, рис.: 2, табл.: 0, бібл.: 12

Annotation. In the study of theoretical and methodological foundations of strategic basis for the development of digital products as a general forecasting of economic, production, structural and organizational, important and existing, development trends that are used dynamically, the results are likely to believe that the resource sustainability potential is diverse. in terms of the commodity market. and market services that are also priority or leadership positions by market participants. Expand the stages of comprehensive digital expansion. Emphasizing that this complex integrated cycle is evolving, it was created, which is a strategic desire to develop digital infrastructure as an expert, natural and verbal way that provides the prospect of its socio-economic development and transformation under important factors, and may exist. The strategic basis for the development of digital technologies should be formed by joining a sound expert representative of group leaders (managers), using and justifying the target guidelines of the

strategic plan. At the same time, the strategic desire is contained in the legislative-virtual work, which contains the composition and supported functionality, and the main visible characteristics exist, and it works fine for production activities in the central region, and there may be enough products to have on imply that their number is in the digital. infrastructures that achieve economic and reliable development trends in the strategic period. At the same time, he stressed that the strategic desire is developed by digital technologies, it is produced in production and the social sphere, but there are effective, highly justified, which are business entities engaged in state economic results. Also features of complex maintenance of development of elements of digitalization in the formed plan of strategic development should be purposefully defined by the economic and social role in maintenance of normal conditions for manufacture of production, performance of works to consumers, to characterize real resource possibility services, work performed, the presence of a new level of competitiveness.

Key words: digital infrastructure, strategic vision, regular verbal formulation, strategy, development.
Formulas: 0, fig.: 2, tabl.: 0, bibl.: 12

Постановка проблеми. Уявляючи національне господарство як найбільшу й складну соціально-економічну систему, маємо зазначити, що її взаємодійними елементами є основні засоби, обігові кошти та працівники виробничої й соціальної сфер. Взаємодія й тісний взаємозв'язок елементів такої системи, як національна економіка, при цьому забезпечуються, на наш погляд, не тільки обґрунтованим складом різнорівневих заходів, що їх вживають у рамках функцій планування розвитку суб'єктів господарювання, виробничих і соціальних комплексів, функцій організації й регулювання, але й додержанням цільової орієнтації соціально-економічної системи на досягнення в поточному, перспективному і стратегічному періодах часу прогнозованих результатів на ресурсозабезпечувальній основі в умовах цифрової економіки. При цьому витрати на вході системи національної економіки, здійснювані в рамках єдиного національно-господарського комплексу, безпосередньо пов'язані зі споживанням кожного виду ресурсів, що забезпечують елементну взаємодію основних і обігових засобів, персоналу, структурних складових виробничої й соціальної сфер.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На сьогодні велика кількість науковців та практиків у сфері цифровізації висвітлюють трансформаційні процеси, які протікають. Це такі науковці як: Е. Волф [12], Вишневський О.С. [2], Джусов О.А. [10], Збаразська [3], Ендрю Дж. Ром [11], Іванов С.В. [1], Ляшенко В.І. [2], Мешко Н.П. [10], Сазонець О.М. [10], Пирог О.В. [10], Сардак С.Е. [10],

Стбббс Коман Е. [12].

Формулювання цілі статті.

Обґрунтування методологічних основ розвитку цифровізації в контексті стратегічних пріоритетів національної економіки.

У ході дослідження було використано такі методи: загальнонаукові: аналіз і синтез використовується синтез так як досліджуються теоретико- методологічні основи стратегічного бачення розвитку цифровізації. У процесі наукових досліджень синтез пов'язаний з аналізом, оскільки дає змогу поєднати стратегічне бачення розвитку аграрних підприємств та стратегічне бачення розвитку держави саме в цифровізаційних процесах, щоб встановити цілісний зв'язок та функціонувати і допомагати державі підприємствам із використання нової складової. Із синтезу виокремлюється аналітичні судження.

Абстрагування і конкретизація. Абстрагування використовується при закономірно-вербального формулювання стратегічного бачення розвитку цифровізації, а конкретизація використовується при дослідженні етапів комплексного забезпечення розвитку цифровізації.

Виклад основного матеріалу та отримання наукових результатів.

Водночас розмір витрат ресурсоспоживання в процесі взаємодії елементних складових, як національне господарство, залежить не тільки від використання основних і обігових засобів, персоналу в часі, від економічних можливостей суб'єктів господарювання, диференційованих у різних галузях національної економіки, але й від цифрової

грамотності персоналу, сучасних та потужних основних засобів, розширеної та впроваджені в дію цифрової інфраструктури. І звичайно це пояснити суспільству, що перехід на цифрові послуги, не тільки купівля та доставку товару, а й державні послуги є ефективним та безпечним способом розвитку та процвітання України. Такими складовими національної економіки, які обслуговують виробництво та взаємодіють у рамках основних засобів з іншими елементами такими як: широкопasmовий Інтернет, мобільні додатки, та інші об'єкти, що забезпечують необхідні умови для раціоналізації взаємозв'язку елементів національно-господарської системи з метою досягнення найбільших результатів в умовах цифрової економіки та найменших витрат ресурсоспоживання [4].

Однак з'ясування ролі комплексного забезпечення розвитку цифровізації та окремих її елементів у поточному функціонуванні різних за потужністю соціально-економічних систем (аграрний, промисловий, житлово-комунальний, навчально-освітній та інші комплекси, а також окремі організаційно-правові структури) відповідно до наших уявлень відображає адекватно реальний сценарій розвитку структурно-організаційних, соціально-економічних, фінансово-інвестиційних та інших трансформацій у розвитку цифровізації, які відбуваються в результаті впливу зовнішнього й внутрішнього середовища у стратегічному періоді часу.

З огляду на це однією зі стадій підвищення міри об'єктивності стратегічного планового обґрунтування розвитку цифровізації мають бути процедури закономірно-вербальна встановлення її призначення за умов високого рівня інноваційності зовнішнього середовища й невизначеності в часі впливу його різних факторів на функціонування національної економіки. При цьому слід ураховувати те, що розвиток цифровізації національного господарства своєю цільовою спрямованістю й поточним призначенням покликана забезпечувати

нормальні умови для функціонування виробництва, обігу продукції відповідно до встановлених вимог, що сприяють ефективному використанню всіх видів наявних ресурсів, інтенсифікації виробництва продукції, надання послуг, виконання робіт. Особливість поточного призначення цифровізаційних складових і об'єктів національної економіки, на наш погляд, полягає в тому, що вони беруть участь цілком або частково в технологіях як у виробництві продукції так й соціальній сфері.

Специфіка кожної з складових цифровізації в забезпеченні необхідних умов для здійснення ефективної поточної діяльності, перспективного й стратегічного розвитку суб'єктів господарювання (аграрних підприємств) значною мірою впливає й на *призначення* цифрової інфраструктури *в стратегічному періоді часу*. Цифровізаційні складові при цьому задіяні у процесах планово-розрахункових обґрунтувань реальності досягнення маркетингових, логістичних, операційних, кадрових і фінансових результатів через сукупність пасивних елементів основних засобів, інтенсивне використання яких, у свою чергу, приводить до раціоналізації взаємодії елементів різнорівневих соціально-економічних систем, що репрезентують національну економіку в цілому, структурні складові, а також суб'єкти господарювання [5].

Вважаємо, що встановлення призначення цифровізації та її елементів у процесі комплексного забезпечення розвитку необхідно: для конкретизації й уточнення сфер можливого використання цифрової інфраструктури, її окремих складових (м'яка та тверда); розширення можливостей за обсягами і підвищення якості обслуговування; забезпечення найбільш прийнятних цифровізаційних умов для життєдіяльності суспільства в цілому й кожного індивіда окремо; формування стратегії цифровізації та реальне досягнення її у короткостроковому та середньостроковому періоді.

Основне цільове призначення цифровізації полягає не тільки в торгівлі

чи покращенні обслуговування, але й і в участі у виробничих процесах, у забезпеченні сприятливих організаційно-економічних умов для раціональної взаємодії ресурсних елементів виробництва, але й у постійних інноваційних змінах у ході відтворення об'єктів цифрової інфраструктури з метою адаптації до невизначених у часі впливів факторів зовнішнього і внутрішнього середовищ.

Комплексне забезпечення розвитку елементів цифровізації у сформованому плані стратегічного розвитку має цілеспрямовано визначати свою економічну й соціальну роль у забезпеченні нормальних умов для виробництва продукції, виконання робіт споживачам, характеризувати реальну ресурсну можливість виконувати своє функціональне призначення виходячи з ринкових потреб, особливостей продукції, наданих послуг, виконуваних робіт, наявності нового рівня конкурентоспроможності. Водночас варто наголосити, що визначення стратегічного призначення одного з інфраструктурних транспортних комплексів, на наш погляд, є хоч і взаємозалежною, але все-таки наступною технологічною логіко-вербальною процедурою в обґрунтуванні економічно й соціально доцільного розвитку відповідної складової транспортної інфраструктури.

Переконання автора щодо стратегічного бачення розвитку цифровізації ґрунтуються на з'ясуванні й поглибленому визначенні перспективних видів діяльності організаційно-правової структури. На наш погляд, запропонована початкова процедура поетапного формування стратегічного плану вимагає певної конкретизації, уточнень і обґрунтувань доцільності здійснення закономірно-вербальних процедур, що встановлюють в остаточному підсумку комплексне забезпечення розвитку цифровізації. При цьому істотних уточнень і конкретизації потребує не тільки сама постановка завдання формування стратегії цифровізації, але й розроблення в

раціональній послідовності комплексного забезпечення для об'єктивного подання стратегічного бачення розвитку цифровізації. Адже декларативне твердження деяких економістів про те, що обґрунтоване стратегічне бачення було б обов'язковою умовою для забезпечення ефективного стратегічного лідерства [6;7], мотивує до більш детального дослідження даної проблеми.

Стратегічне бачення розвитку цифровізації - це, *на наш погляд*, обґрунтоване прогнозування її економічного, інвестиційного, структурно-організаційного, соціального й іншого стану, тенденцій розвитку, що характеризуються динамікою змін основних результативних, витратних показників, рівнів ефективності ресурсоспоживання, розмірів належних їй сегментів товарного ринку й ринку соціальних послуг, а також пріоритетних або лідерських місць з-поміж учасників ринку.

Однак наведене визначення стратегічного бачення розвитку цифровізації потребує в перспективі розкриття послідовності здійснення заходів і відповідних логічних і організаційно-інноваційних процедур для об'єктивного подання об'єкта стратегічного планування в середньо- та довгостроковому періодах часу.

На думку автора, високий рівень об'єктивності стратегічного бачення розвитку суб'єкта господарювання (аграрні підприємства) в перспективному періоді часу має досягатися на основі здійснення таких заходів і додержання таких організаційно-інноваційних процедур, як:

- необхідно розробити стратегію для того, щоб використовувати та розвивати досвід цифрової трансформації в усіх галузях промисловості, включаючи біотехнологічні, фінансові, медичні, енергетичні та сільськогосподарські галузі продуктивності і конкурентоспроможності;

- необхідно прямувати до національного лідерства для забезпечення високоякісної цифрової мережевої

інфраструктури та доступність у всьому українському суспільстві;

- кібербезпека повинна розглядатися як стимул цифрового майбутнього шляхом підтримки найвищих стандартів кібербезпеки, включаючи розвиток високопрофесійного персоналу у сфері кібербезпеки та комплексну освітню програму для громадян;

- сектор освіти на всіх рівнях повинен визнати, що знання та компетенції розуміння та використання інформаційних та комунікаційних технологій є критичним в нашому суспільстві.

Що стосується формування та розробки стратегії цифровізації та перспективи для України (цифрове майбутнє є значним та цінним зусиллям українського уряду).

Перший крок в українському уряді зробили, схвалили «Концепцію розвитку економіки та суспільства в Україні на 2018-2020 роки» [9].

Протягом наступних п'яти-десяти років впровадження стратегії цифровізації хотілося бачити, що:

- українські бізнес-лідери розуміють вплив посиленої цифровізації їхнього бізнесу;

- український уряд опосередковано приймає цифрові рішення і є приклад для нації;

- прискорення охоплення бізнесу та уряду новими цифровими технологіями, в тому числі автоматизація, яка розглядається як шлях до національного зростання річного ВВП на душу населення (додаток «Дія»);

- значно більша співпраця між українськими технологічними галузями та публічно фінансованих дослідницьких організацій досягається, частково, за рахунок більш частішої передачі персоналу політики;

- інститути освіти, праці та соціального забезпечення почнуть розвиватися для забезпечення декілька рівнів суспільства можуть справедливо брати участь у новій цифровій економіці;

- Україна буде глобальним економічним аграрним домом у цифровій економіці та буде використовувати

цифрові технології для вирішення основних зрушень у демографії країни, змін у зростання економіки, скорочення робочої сили, зростання цифрових технологій спроможним споживачем і зростанням глобальних потреб у продовольстві;

- підвищення продуктивності в результаті цифровізації та автоматизації допоможе Україні залишатися конкурентоспроможними, у тому числі компенсувати вплив її швидкого старіння населення економічного зростання;

- з'явиться значна кількість нових підприємств, а існуючі підприємства будуть ще більш конкурентоспроможними в результаті цифрових інновацій світового класу;

- Україна запровадить закони, нормативні акти, медичні та соціальні системи у відповідь підйом передових цифрових технологій, які зірвали б усі аспекти.

Дискусійні моделі важко передбачити, але ті, які ми можемо передбачити, включають:

- Інтернет-речей, великі дані та штучний інтелект матимуть ключову роль у майбутньому економіки та впливають на те, як ми живемо, працюємо та відпочиваємо. Як автоматизація, дистанційне зондування та робототехніка застосовується до більшої кількості заходів;

- системи з розширеною реальністю та складні хаптичні технології (також відомі як тактильні) технології зворотного зв'язку), які реагують на людські почуття, вплинуть на майбутню взаємодію людини з новим цифровим середовищем;

- створюються також складні інтерфейси між машинами та мозком, які дозволять обмінюватися інформацією в обох напрямках.

- значне зростання використання даних створить величезний попит на обчислення хмар (підприємства намагаються зберігати більше інформації, ніж будь-коли раніше). Отриманий результат поширення інформації

підвищити попит на експертизу аналітики даних для полегшення ефективні послуги з управління інформацією для забезпечення доступності, конфіденційності та цілісності цих даних;

– власність даних та визначення монопольної влади будуть ключовими факторами нової економіки;

– нові квантові технології, включаючи обчислювальну техніку, зондування та комунікації, будуть все більш поширеними;

– 3D друк буде порушувати обробну промисловість.

Наявність *єдиного сценарно-прогностичного бачення* розвитку цифровізації в стратегічному періоді часу, рівень об'єктивності якого обґрунтований фахівцями-менеджерами на базі передбачення впливу факторів зовнішнього середовища, мікроекономічних змін як у видах здійснення діяльності, так і в розмірах ресурсоспоживання, досягнення необхідних орієнтирів економічної, соціальної й фінансової результативності, на нашу думку, служить початковим етапом стратегічного планово-розрахункового обґрунтування реальності досягнення бажаних результатів, ефективності використання ресурсів конкретним суб'єктом господарювання.

Тож, на наш погляд, стратегічним баченням діяльності суб'єкта господарювання (аграрного підприємства), могло б бути таке закономірно-вербальне прогнозування діяльності в стратегічній перспективі:

- в основні структурні відділи аграрного підприємства впровадити цифровізацію для поліпшення роботи відділу та економії коштів;

- у своїй діяльності на основі впровадження цифровізації аграрне підприємство має успішно конкурувати на відповідному сегменті ринку сільськогосподарських товарів та послуг;

- товариство має намір у період реалізації стратегічного плану інтенсивно

використовувати вільні кошти у вигляді інвестицій, вкладаючи їх в основний капітал, розширюючи межі міжрегіональної діяльності.

Водночас наведений закономірно-вербальний виклад стратегічного бачення аграрного підприємства, поряд з деталізацією елементів загального уявлення про функціонування й розвиток суб'єкта господарювання в стратегічному періоді часу, має більш скорочено і точно формулювати дефініцію.

Отже, пропонуємо таке узагальнене формулювання стратегічного бачення, виходячи з наведених раніше складників стратегічного бачення аграрного підприємства: в основні структурні відділи аграрного підприємства впровадити цифровізацію для поліпшення роботи відділу, що забезпечить зменшення витрат, оптимізують роботу та призведуть до успішної нової конкурентноздатності аграрного підприємства.

В економічній літературі закономірно-вербальне визначення стратегічного бачення формулюється, як правило, на підставі узагальнення практичних прикладів початкових етапів комплексного забезпечення розвитку цифровізації аграрних підприємств. Тому переконані, що встановлення теоретичних підходів до закономірно-вербального визначення і процедурної послідовності створення методологічних положень експертно-прогностичного моделювання стратегічного бачення суб'єкта господарювання, що ефективно функціонує в перспективному періоді часу, має сприяти підвищенню, об'єктивності стратегічного планування розвитку цифровізації. У цілому комплекс заходів щодо закономірно-вербального формулювання уявлення про стратегічне бачення функціонування й розвитку об'єкта планово-розрахункових обґрунтувань у стратегічному періоді часу зображений на рис. 1.

Рис. 1. Схема закономірно-вербального формулювання стратегічного бачення розвитку цифровізації

Джерело: сформовано автором

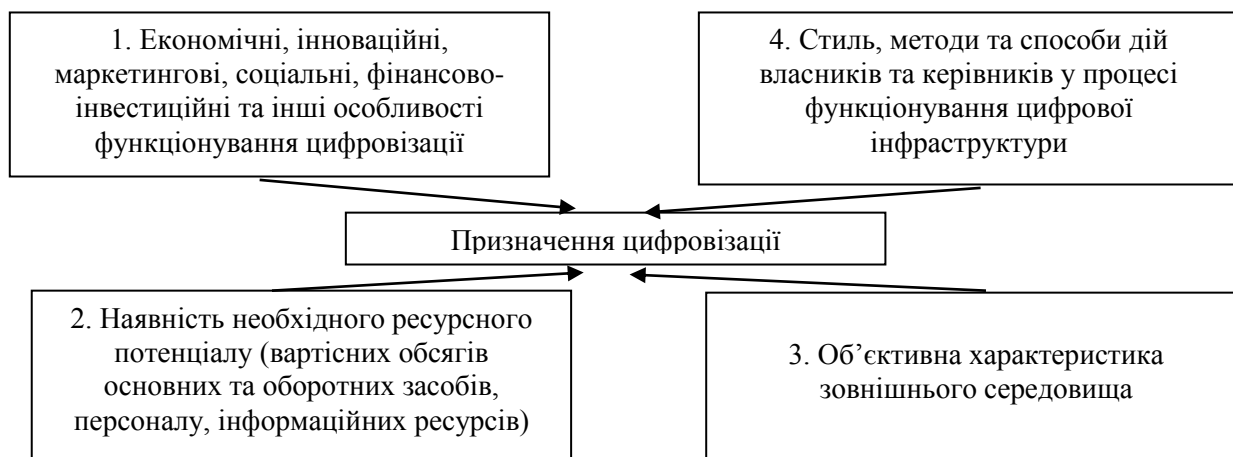
Блоки 1, 2, 3, 4 на рис. 1.1 - комплексні заходи, що характеризують забезпечення об'єктивних уявлень про стратегічне бачення розвитку цифровізації в довгостроковому періоді часу, на узагальнювальній основі реалізації процедурних технологій і експертно-сценарного прогнозування розвитку цифрової інфраструктури можуть на достатньому рівні об'єктивності сформувати її закономірно-вербальну модель стратегічного бачення. Однак стратегічне бачення розвитку цифровізації, ґрунтуючись на закономірно-вербальних, експертно-прогностичних уявленнях про неї в стратегічному періоді, концептуально формується на оптимістичних сценарних прогнозуваннях експертів-фахівців (менеджерів), що спираються на свій досвід у даній сфері.

Своє уявлення про формування стратегічного бачення розвитку цифровізації в довгостроковому періоді часу автор прагне ідентифікувати з поглядами тих учених-економістів, які вважають стратегічне бачення таким станом підприємства конкретного суб'єкта господарювання, складової

національного господарства, який може бути досягнутий у перспективному періоді часу в процесі реалізації загальної й окремих (функціональних) стратегій, а також цільової орієнтації на досягнення необхідних орієнтирів соціальної й економічної результативності [7, 8].

У зв'язку з цим вважаємо за доцільне зазначити, що логіко-вербальне формулювання призначення у стратегічному плані транспортної інфраструктури залежить від впливу низки основних факторів (рис. 2).

Урахування якісного й кількісного впливу факторів (блоки 1, 2, 3 і 4 на рис. 2) на стратегічне призначення цифровізації, на думку автора, значною мірою відбивається: на об'єктивності визначення цільової орієнтації розвитку цифрової інфраструктури в рамках стратегічного планування; конкретизації видів діяльності й посіданні відповідного місця в сегменті суспільного ринку; інноваційності технологій у виробничо-господарській діяльності; репутації (образі, іміджі) суб'єкта господарювання, яку він має в середовищі учасників ринку.

Рис. 2. Схема впливу основних факторів на формування призначення у стратегічному плані розвитку цифровізації

Джерело: розроблено автором

Висновки. Отже, комплексне забезпечення розвитку цифровізації, що є невіддільним від макро- й мікроекономічних систем взаємодійним елементом та реалізує свої функції у виробничих і соціальних процесах згідно зі стратегічним баченням і призначенням, може бути успішним, виходячи з обґрунтованості реальних можливостей ефективно використовувати всі складові ресурсного потенціалу (маркетингових, логістичних, операційних, кадрових, фінансових), об'єктивності визначення цільової спрямованості перспективного розвитку цифровізації в рамках стратегічного плану, конкретизації видів діяльності й посідання провідного місця на ринку та досягнення високої ділової репутації серед учасників суспільного ринку.

Література:

1. Иванов С. В., Вишнеvский А. С. Электронные платформы как инструмент модернизации экономики Украины. *Вісник економічної науки України*. 2017. №1 (32). С. 47-53.
2. Ляшенко В. І., Вишнеvський О. С. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія. Київ : НАН України, Ін-т економіки промисловості. 2018. 252 с.
3. Вишнеvський В. П., Збаразська Л. О., Заніздра М. Ю. Національна модель неоіндустріального розвитку України: монографія. Київ : НАН України, Ін-т економіки пром-сті. 2016. 518 с.
4. Перебініс В. І. Транспортний фактор забезпечення конкурентно-спроможності продукції:

монографія. Полтава : РВВ ПУЕТ, 2011. 187 с.

5. Проблемы прогнозирования и оптимизации работы транспорта / под ред. Л. В. Канторовича, В. Н. Лившица. Москва : Наука, 1982. 327 с.

6. Раєвська О. В. Управління розвитком підприємства: методологія, механізми, моделі : монографія. Харків : ІНЖЕК, 2006. 496 с.

7. Резер С. М. Управление транспортом за рубежом : учебное пособие. Москва : Наука. 1994. 315 с.

8. Резер С. М. Комплексное управление перевозочным процессом в транспортных узлах : монографія. Москва : Транспорт, 1982. 159 с.

9. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації : Розпорядження КМУ від 17.01.2018р. № 67-р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>.

10. Мешко Н. П., Сазонець О. М., Джусов О. А. Стратегія високотехнологічного розвитку в умовах глобалізації: національний та корпоративний аспекти: монографія. Донецьк : Юго-Восток, 2012. 470 с.

11. Andrew J. Rohm, Matthew Stefl, Julian Saint Clair Time for a Marketing Curriculum Overhaul: Developing a Digital-First Approach. September 2018, DOI : <https://doi.org/10.1177/0273475318798086>.

12. Коман С., Волф Е. «Emotional intelligence competencies in the team and team leader: A multi-level examination of the impact of emotional intelligence on team performance», *Journal of Development Development*, Vol. 27, № 1, pp. 55-75. DOI : <https://doi.org/10.1108/02621710810840767>.

References:

1. Yvanov, S. V. and Vyshnevskiy, A. S. (2017), "Electronic platforms as a tool for modernizing the economy of Ukraine", *Visnyk ekonomichnoi nauky*

Ukrainy, №1 (32), pp. 47-53.

2. Liashenko, V. I. and Vyshnevskiy, O. S. (2018), *Tsyfrova modernizatsiia ekonomiky Ukrainy yak mozhlyvist proryvnoho rozvytku* [Digital modernization of Ukraine 's economy as a possibility of breakthrough development], NAN Ukrainy, In-t ekonomiky promyslovosti, Kyiv, Ukraine, 252 p.

3. Vyshnevskiy, V. P. Zbarazska, L. O. and Zanizdra, M. Yu. (2016), NAN Ukrainy, In-t ekonomiky promyslovosti, Kyiv, Ukraine, 518 p.

4. Perebinis, V. I. (2011), *Transportnyi faktor zabezpechennia konkurento-spromozhnosti produktsii* [Transport factor to ensure the competitiveness of products], RVV PUET, Poltava, 187 p.

5. Kantorovycha, L. V. and Lyvshytsa, V. N. (1982), *Problemi prohnozyrovanyia y optymizatsyy raboti transporta* [Problems of forecasting and optimization of transport operation], Nauka, Moscow, Russia, 327 p.

6. Raievnjeva, O. V. (2006), *Upravlinnia rozvytkom pidpriemstva: metodolohiia, mekhanizmy, modeli* [Enterprise development management: methodology, mechanisms, models], INZhEK, Kharkiv, Ukraine, 496 p.

7. Rezer, S. M. (1994), *Upravlenye transportom za rubezhom* [Transport management abroad], Nauka, Moscow, Russia, 315 p.

8. Rezer, S. M. (1982), *Kompleksnoe upravlenye perevozhnim protsessom v transportnikh uzlakh* [Integrated management of the transportation process in transport hubs], Transport, Moscow, Russia,

159 p.

9. The Verkhovna Rada of Ukraine (2018), The Law of Ukraine “On approval of the Concept of development of the digital economy and society of Ukraine for 2018-2020 and approval of the action plan for its implementation”, retrieved from : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>.

10. Meshko, N. P. Sazonets, O. M. and Dzhusov, O. A. (2012), *Stratehii vysokotekhnolohichnoho rozvytku v umovakh hlobalizatsii: natsionalnyi ta korporatyvnyi aspekty* [Strategies of high-tech development in the context of globalization: national and corporate aspects], Yuhovostok, Donetsk, 470 p.

11. Andrew, J. Matthew, R. and Julian, S. (2018), Saint Clair Time for a Marketing Curriculum Overhaul: Developing a Digital-First Approach. September. DOI : <https://doi.org/10.1177/0273475318798086>.

12. Koman, S. and Volf, E. (2008), „Emotional intelligence competencies in the team and team leader: A multi-level examination of the impact of emotional intelligence on team performance”, *Journal of Development Development*, Vol. 27, № 1, pp. 55-75. DOI : <https://doi.org/10.1108/02621710810840767>.

Стаття надійшла до редакції 17.02.2020 р.